

Wiadomości KSN

Biuletyn Informacyjny Krajowej Sekcji Nauki NSZZ "S"

Nr 8

czerwiec

Solidarność

Prezydium Krajowej Sekcji Nauki

Posiedzenie dnia 18 maja 1996 r.

Obrady Prezydium KSN prowadził przewodniczący KSN Janusz Sobieszczański.

1. Andrzej Smirnow przedstawił przebieg spotkania Sekretariatu Nauki i Oświaty NSZZ "Solidarność" z Unią Wolności. Dnia 25 kwietnia br. odbyło się to spotkanie dyskusyjne na tematy dotyczące edukacji w naszym Kraju. Spotkaniu przewodniczyli: Jerzy Woźnicki, prezes Sekretariatu Nauki i Edukacji Unii Wolności oraz Stefan Kubowicz, przewodniczący Sekretariatu Nauki i Oświaty NSZZ "Solidarność".

W odniesieniu do nauki i szkolnictwa wyższego rozmowa toczyła się głównie wokół katastrofalnej sytuacji materialnej w tych dziedzinach. Co do oświaty natomiast, dużą część dyskusji zajmowały sprawy związane z Kartą Nauczyciela i propozycją ze strony UW wprowadzenia dla nauczycieli pewnych stopni kwalifikacyjnych, na wzór stopni naukowych dla nauczycieli akademickich.

Unia Wolności kiedyś zdecydowanie przeciwna "zastąpieniu" Karty Nauczyciela układami zbiorowymi, dziś zbliża się do stanowiska "Solidarności", że układy zbiorowe mogą służyć rozwiązaniu trudnej kwestii pozytywnej weryfikacji nauczycieli, podniesieniu poziomu nauczania i wychowania

młodzieży, ustanowieniu odpowiedniego statusu nauczyciela i tym podobnych problemów. Związek "Solidarność" proponuje stworzenie całego systemu układów zbiorowych, aby ramowe ustalenia na szczeblu państwowym były punktem wyjścia dla szczegółowych umów zbiorowych w gminach. Unia jest natomiast za pełną dowolnością zawieranych umów w gminach. Analizy i zbierane przez "S" doświadczenia na przykład z innych krajów (np. Szwecji) wykazują, że zbyt daleko idąca liberalizacja prowadzi do bardzo dużych i zbyt dużych zróżnicowań w różnych szkołach.

"Solidarność" nie jest zwolennikiem wprowadzania stopni dla nauczycieli. Funkcjonowanie systemu stopni naukowych w szkolnictwie wyższym bynajmniej nie zachęca do powielania tego rozwiązania. Istnieje też obawa, że w ten sposób bardzo szybko będą awansować nauczyciele, którzy mają dobre "układy", nie koniecznie ci których kwalifikacje zawodowe są wysokie.

Prezydium uznało spotkanie z Unią Wolności za pozytywne. Celowym jest również współdziałanie KSN z poszczególnymi działaczami Unii Wolności w naszych staraniach o poprawę sytuacji w nauce i edukacji. Współpraca

jest pożądana szczególnie w sytuacjach, gdy politycy unijni mogą zabierać głos na forum Parlamentu, Rządu i w różnych komisjach parlamentarnych i rządowych.

2. Michał Pieczykolan przedstawiciel Niezależnego Związku Studentów zaproszony na obrady Prezydium KSN przedstawił inicjatywę NZS wystąpienia z szeroką akcją informacyjną na temat stanu szkolnictwa wyższego w Polsce i zwrócił się do KSN z propozycją współdziałania. Prezydium wyraziło głęboką satysfakcję z faktu, że kontynuowane jest współdziałanie KSN ze studentami. W naszej pracy kontakt ze studentami jest niesłychanie istotny. Prezydium KSN postanowiło

W zeszycie:

Prezydium 18 V br.
Zebranie Regionalnej Sekcji Nauki Regionu Śląsko-Dąbrowskiego.
Słowo ks. Arcybiskupa Damiana Zimonia w Piekarach Śląskich.
"Podwyżki lipcowe".
Raport OECD.
Stopnie naukowe.
Z prac Komisji Interwencji.
Pomoc w kształceniu Sybiraków.
Obieg korespondencji Zespołu Socjalnego.

udzielić poparcia zamierzonej akcji NZS-u. Wybrani członkowie Prezydium KSN wezmą udział w planowanej przez NZS konferencji prasowej o stanie polskiej edukacji. Jeśli chodzi o propozycje akcji informacyjnej w mediach, to jest to zgodne z decyzjami naszej Rady i nasze współdziałanie jest bardzo pożądane. Przewodniczący KSN wystosuje w imieniu Prezydium KSN list do Konferencji Episkopatu Kościoła Katolickiego w Polsce, w którym to liście udzieli poparcia i wyrazi zadowolenie ze starań NZS o uzyskanie wystąpienia księży biskupów w obronie straszliwie upadającej polskiej nauki i szkolnictwa.

3. Wobec naruszenia praw związkowych i łamaniu praw człowieka na Białorusi Prezydium Krajowej Sekcji Nauki wyraża swoje głębokie oburzenie.

4. Dnia 22 czerwca Krajowa Sekcja Nauki organizuje konferencję pt. *"Nauka i szkolnictwo wyższe - jaka przyszłość?"* Konferencja odbędzie się w sali Senatu Politechniki Warszawskiej, Gmach Główny, pl. Politechniki 1, początek o godzinie 11:00

Głównym celem konferencji jest zainicjowanie dyskusji w środowiskach naukowych, a w szczególności wśród działaczy naszej Sekcji, na temat rozwoju i przekształceń, jakim powinna podlegać polska nauka i szkolnictwo wyższe, aby sprostać obecnym i przyszłym zadaniom. Uważamy, że niezależnie od aktualnej sytuacji gospodarczej, politycznej i społecznej prace nad kształtem struktury całej dziedziny nauki i szkolnictwa wyższego nie powinny być zaniedbywane. Jesteśmy przekonani, że właśnie ta dziedzina zdecyduje o tym, jakie miejsce zajmie Polska w jednoczącej się Europie.

5. Planowane jest na 24 maja br. spotkanie w Komitecie Badań Naukowych. Z inicjatywą rozmowy z KBN wystąpiła KSN. KBN odpowiedział zaproszeniem KSN - dorocznym zwyczajem - na

rutynowe, informacyjne zebranie KBN ze wszystkimi związkami zawodowymi. KSN odpowiedziała, że ze swej strony zainteresowana jest formułą negocjacji; szczególnie negocjacji w sprawie Budżetu Państwa na 1997 r. Zaproponowaliśmy, aby przewodniczenie obradom spoczywało w rękach kilku osób z różnych związków zawodowych. KBN przystał na zmianę formuły spotkania.

6. Prezydium przyjęło do wiadomości propozycje Komisji ds. Płac KSN w sprawie "podwyżek lipcowych".

7. Ryszard Mosakowski przedstawił Prezydium swoją opinię o propozycjach zmian do regulaminów Education International Europę (EIE) wysuniętych przez Radę Europejską EI i zaproponował nowe poprawki, a ponadto przedstawił swą opinię o proponowanych zmianach w Konstytucji ETUCE.

8. Prezydium podjęło decyzję o przyznaniu jednorazowego dodatku socjalnego pracownikom Biura KSN.

9. Omawiano kwestię zorganizowania wspólnie ze szwedzkim związkiem SULF kolejnego seminarium. Propozycja ta zostanie omówiona w najbliższym okresie z kolegami ze Szwecji. Decyzja w tej sprawie powinna zapaść w lipcu. Ustalono tematykę referatów ze strony polskiej i propozycje tematów wystąpień kolegów z SULF. Przewiduje się uczestnictwo około 50-60 osób w tym gości z Litwy, Łotwy i Estonii. Ustalono, że korzystnym terminem seminarium byłaby druga połowa września a miejscem obrad Łódź. Prezydium powierzyło odpowiedzialność za organizację Seminarium Markowi Golubiewskiemu.

10. Bogdan Rudnik przedstawił wyniki sondażu w sprawie zadłużenia uczelni wobec funduszu socjalnego z tytułu przeznaczania środków na inne nie socjalne cele. Na 20 uczelni które odpowiedziały na zadane pytanie 7 uczelni potwierdziło występowanie takiego zadłużenia.

11. Powstaje nowy Kodeks Zbiorowy Stosunków Pracy. Są dwa projekty. Projekt rządowy przygotowany przez komisję powołaną przez Leszka Millera godzi w niezwykle ważne sprawy związku zawodowego. Między innymi prowadzi on do likwidacji wszystkich organizacji zakładowych w małych zakładach pracy. Wiele zapisów tego projektu jest sprzecznych z Kodeksem Pracy i będzie wymuszało niekorzystną dla nas nowelizację Kodeksu. Przewodniczący Komisji Interwencji nawiąże kontakt z działaczami naszego Związku, aby wspólnie ustalić zakres naszych działań w sprawie prawnej oceny tego projektu.

12. Komisja Zakładowa Domu Kultury w Łodzi zwróciła się do KSN z prośbą o pomoc w rozwiązywaniu ich konfliktów z dyrekcją ŁDK. Prezydium postanowiło udzielić wszelkiej możliwej, choć niesformalizowanej pomocy. KZ ŁDK formalnie przynależy do Sekcji Kultury NSZZ "S".

13. Zostało sfinalizowane i sformalizowane porozumienie pomiędzy KSN a Sekretariatem Kultury, Sztuki i Środków Przekazu.

14. Komisja Zakładowa Instytutu Ekologii PAN wchodzi w spór zbiorowy z dyrekcją. Spór dotyczy głównie spraw płacowych. Krystyna Andrzejewska (Kom. Legislacyjna KSN) i Edward Krauze (Kom. Interwencji) przygotowują podstawy prawne tego sporu.

15. Sprawa zastosowania prawa autorskiego w PAN i w uczelniach jest w toku i na dobrej drodze. Wydają się, że tę batalię wygramy.

16. Sprawa interpretacji i funkcjonowania w praktyce § 27 ustęp 3 Ustawy o Związkach Zawodowych (uzgadnianie a opinowanie) utknęła w urzędach ministerialnych. Jeżeli w dalszym ciągu nie będziemy otrzymywać odpowiedzi na nasze pisma w tej sprawie KSN rozważy możliwość wejścia w spór zbiorowy z Rządem.

Prezydium omawiało szereg drobniejszych spraw bieżących.

Maria Wesołowska

Wiadomości KSN
Otrzymały komplet dokumentów z
Regionalnej Sekcji Nauki Regionu
Śląsko-Dąbrowskiego.
Publikujemy je w całości
(red.)

REGIONALNA SEKCJA NAUKI

Region Śląsko-Dąbrowski
40-004 KATOWICE, AL. W. Korfantego 2

1. Regionalna Sekcja Nauki przesyła w załączeniu protokół z zebrania w dniu 14 marca br. (w OBR Urządzeń Mech. w Gliwicach). Dla tych Komisji Zakładowych, które nie pobrały tam materiałów informacyjnych, bo ich delegat do RSN był nieobecny, dołączamy je również (niektóre otrzymały je w międzyczasie razem z inną korespondencją).

Równocześnie prosimy o odwrotną informację o przebiegu Waszych działań mających na celu zastosowanie normy 50% kosztów uzyskania przychodu do wynagrodzeń Waszych pracowników, osiągniętych za wykonywanie prac będących przedmiotem prawa autorskiego. Odpowiednie przepisy mają tu zastosowanie bo kto wie czy nie większości pracowników, a w każdym razie do pracowników naukowych, badawczo-technicznych i personelu pomocniczego wykonującego prace twórcze. Uważamy, że Komisje Zakładowe NSZZ "SOLIDARNOŚĆ" powinny tu bez kłopotów uzyskać sojuszników w rektorach uczelni oraz dyrektorach instytutów i JBR, ponieważ sprawa nie jest o wzrost płac, lecz o zmniejszenie faktycznego opodatkowania, co przysługuje pracownikom wykonującym prace twórcze o indywidualnym charakterze.

2. Krajowa Sekcja Nauki, w której jesteśmy również zrzeszeni (za pośrednictwem RSN, która jest członkiem KSN jako regionalna sekcja branżowa lub bezpośrednio, co dotyczy przede wszystkim uczelni) rozpoczęła wydawanie Biuletynu Informacyjnego pod nazwą "Wiadomości KSN". RSN przystąpiła z pocz. br. do rozpowszechniania tego biuletynu dodatkowo do wszystkich zrzeszonych w Sekcji organizacji związkowych. Wraz z obecną korespondencją przesyłamy numer marcowy /5/96/.

Prosimy o każdorazową szczegółową analizę treści zawartych w biuletynie i wykorzystywanie informacji do bieżącej działalności związkowej. RSN będzie również publikować w biuletynie (nie zamierzamy póki co wydawać własnego, choć były takie projekty). Niezależnie od tego liczymy na Wasze publikacje. Prezydium KSN jako Kolegium Redakcyjne biuletynu przekazuje za naszym pośrednictwem gorącą prośbę o przysyłanie tekstów. Mogą one dotyczyć szerokiego spektrum spraw pracowniczych i związkowych w Waszych Uczelniach, Instytutach i Jednostkach Badawczo-Rozwojowych.

3. Na Walnym Zebraniu Delegatów Regionu w dniu 22 marca br. odnotowaliśmy duży sukces w wyborach uzupełniających. Kol. Andrzej SOBAŃSKI (przew. KZ "S" w Politechnice Śl. desygnowany wcześniej jednomyślnie przez RSN) został wybrany na członka Zarządu Regionu. Do ZR została wybrana także kol. Anna SZRETER (z naszego wspólnego Regionalnego Sekretariatu Nauki i Oświaty). Gratulujemy i życzymy owocnej działalności w Zarządzie Regionu!
4. RSN poparła protest innych segmentów sfery budżetowej i włączyła się do regionalnego sztabu protestacyjnego. Walne Zebranie Delegatów Regionu w swoim stanowisku poparło ten protest (stanowisko nr 15 w załączeniu).

WZD Regionu w stanowisku nr 10 udzieliło pełnego poparcia działaniom Regionalnej Sekcji Nauki zmierzającym do zwiększenia nakładów budżetowych na edukację wyższą i badania naukowe (stanowisko w załączeniu). Jeśli się okaże, że będziemy zmuszeni do radykalizacji naszych wystąpień o wyższy budżet nauki i edukacji wyższej na rok 1997, będziemy musieli skorzystać praktycznie z-wyrażonego w stanowisku poparcia Regionu.

5. W maju lub na początku czerwca br. planujemy (w porozumieniu z Przewodniczącym ZR, Kol. M.KEMPSKIM) odbycie zebrania Zarządu Regionu nt. głównych problemów związkowo-pracowniczych w uczelniach, instytutach i jedn. b-r. Liczymy na Wasz i Waszych Delegatów współudział w merytorycznym i organizacyjnym przygotowaniu tego zebrania. Prosimy o ewentualne informacje, jakie problemy, o których być może Regionalna Sekcja Nauki nie wie lub nie ma należytej wiedzy, należałoby umieścić w katalogu spraw do poruszenia.
6. 4 kwietnia br. w Instytucie Spawalnictwa w Gliwicach miała miejsce wizyta Przew. KK Kol. M. KRZAKLEWSKIEGO i odbyło się (z jego udziałem) poszerzone zebranie Rady RSN. Ze względu na krótki okres między informacją o przyjeździe Kol. Przewodniczącego, a terminem zebrania i napięty okres przedświąteczny nie byliśmy w stanie dotrzeć do wszystkich zainteresowanych, natomiast organizacjom związkowym zrzeszonym w RSN przekazujemy osobiste pozdrowienia Kol. Mariana KRZAKLEWSKIEGO i życzenia wielu związkowych sukcesów.

Z koleżeńskimi pozdrowieniami

Przewodniczący RSN
/-/ Kazimierz A. Siciński

PROTOKÓŁ**z zebrania RSN NSZZ "Solidarność" odbytego w dniu 14 marca 1996 r.
w Ośrodku Badawczo-Rozwojowym Urządzeń Mechanicznych w Gliwicach**

Zebranie otworzył i powitał zebranych kol. Przewodniczący Kazimierz Siciński. W zebraniu udział wzięli delegaci na WZD Regionu reprezentujący sferę oświaty i nauki, delegaci RSN-u oraz zaproszeni goście, a wśród nich senator prof. August Chelkowski.

Kol. Przewodniczący K.Siciński zapoznał zebranych z porządkiem obrad i krótko omówił poszczególne jego punkty. Porządek obrad został przyjęty. Następnie zabrał głos kol. Grzegorz Brożek Przewodniczący KZ OBRUM. Przedstawił główne problemy Komisji Zakładowej i sposoby jej działania. Najważniejszym osiągnięciem KZ było zawarcie Zakładowego Układu Zbiorowego. W Układzie znajduje się szereg nowych świadczeń płacowych i socjalnych. Jednym z głównych celów działalności związkowej jest utrzymanie miejsc pracy. Układ gwarantuje opiekę lekarską pracownikom, emerytom i rencistom, a także badania okresowe. Ponadto w ramach Układu zapewniono raz na trzy lata możliwość korzystania bezpłatnie z leczenia sanatoryjnego. Załoga Ośrodka liczy ~ 500 osób natomiast członków "Solidarność" jest ~ 100 osób. -Na terenie OBRUM-u działa też drugi związek (OPZZ), który jest mniej liczny. W trakcie wystąpienia Kol. G. Brożka przybył na obrady dyrektor OBRUM-u dr inż. Henryk Knapczyk, który zaprezentował historię i działalność Ośrodka. Ośrodek powstał w 1968 r., posiada status jednostki specjalnej (sprzęt wojskowy, pancerny). Prowadzi przede wszystkim działalność badawczo-rozwojową (~ 80%), oprócz tego prowadzona jest działalność gospodarcza. Do osiągnięć w ramach tej działalności można uznać opracowanie frezarki do zimnego frezowania asfaltu i kompostownika ORGANIT do kompostowania materiałów organicznych. Koszty własne Ośrodka kształtują się w granicach 100 mld zł, a obrót roczny wynosi - 170 mld zł. Obecnie pozycja Ośrodka jest dość stabilna, Ośrodek posiada kilkuletni pakiet zamówień i udaje się utrzymać od kilku lat stan zatrudnienia. OBRUM posiada kategorię B i w ub. na 150 mld osiągniętej sprzedaży otrzymał z KBN dofinansowanie w wysokości 8 mld. W trakcie wystąpienia dyrektora Ośrodka w związku z tym, że jest On członkiem Rady Głównej JBR-ów, wywiązała się krótka dyskusja na temat restrukturyzacji i reprivatyzacji JBR-ów. Stwierdzono, że jest nie dobrze, jeśli polityka wkracza do gospodarki. Zebrani uważali, że prywatyzacja może występować jako pewna opcja, natomiast jako konieczność jest błędem. Należy przeciwdziałać decyzjom o takiej prywatyzacji. Rada Główna JBR-ów zabiega o współpracę ze związkami zawodowymi i postanowiono o podjęciu działań ze strony RSN-u o wzmożenie współpracy z Radą Główną. Na tym zakończył swoje wystąpienie dyrektor Ośrodka. Kol. Przewodniczący K. Siciński podziękował dyrektorowi za prezentację Ośrodka i następnie zadano szereg pytań co do działalności OBRUM-u. Prof. A. Chelkowski zapytał, czy produkcja jest przeznaczona tylko dla wojska, czy jest też na inne cele? Czy produkcja krajowa zabezpiecza stabilność Ośrodka? Czy Ośrodek poszukuje rynków zbytu zagranicznych? Czy będzie produkowany kompostownik? - Ośrodek produkuje głównie dla MON-u jak również niektóre wyroby dla odbiorców cywilnych (frezarki do asfaltu i piły). Sprzedaż wyrobów zagranicę odbywa się za pośrednictwem CENZIM-u. Co do kompostownika, to jeśli zamówienie zostanie sfinalizowane, to zapewni niezależność finansową Ośrodka na kilka lat. - Utrzymuje się obecny stan załogi, ale można by zmniejszyć o około 30%. Kol. Pillich zapytał o prywatyzację i nowy Kodeks Pracy. - Istnieją grupy parlamentarne, które dążą do prywatyzacji. Sądzę, że działania polityczne nie biorą pod uwagę realiów gospodarczych. Ośrodek musi przyjąć warunki jakie stawia MON. W interesie producentów zagranicznych jest, by nasze JBR-y zniknęły. Nowy Kodeks Pracy przewiduje nowe sposoby rozliczenia prac naukowo-badawczych. Kol. Lipiarz zapytał o średnią płacę i strukturę zatrudnienia. - Średnia płaca w 95 r. ~ 775 zł, a ostatnim kwartale ~ 850 zł. - Struktura zatrudnienia: produkcyjni ~ 70%, nieprodukcyjni ~ 30%. Kol. Stefaniak zapytał o współpracę z Uczelniami i innymi jednostkami badawczymi. - Zajmujemy się głównie działalnością konstrukcyjną i badawczą, współpracujemy z innymi JBR-ami, mamy bardzo dobrą współpracę z Politechniką Wrocławską. Kol. Wawrzonek zapytał o podnoszenie konkurencyjności i wprowadzenie systemów jakości oraz praktyki dumpingowe. - W Ośrodku obecnie, jest wdrażany system ISO 9001, laboratoria Ośrodka dopiero zaczynają przystosowanie do tego systemu. Ponadto każdy wyrób dla wojska podlega systemowi norm jakościowych wojskowych. Decyzją szefa SG 70% zamówień MON musi być lokowanych na rynku krajowym. Po odpowiedziach

Kol. Przewodniczący K. Siciński podziękował Dyrektorowi za wystąpienie i udzielenie odpowiedzi.

Następnie kontował swoje wystąpienie Przewodniczący KZ kol. G. Brożek. Prezentował dokładniej pewne ważne punkty zawartego zakładowego układu zbiorowego. A mianowicie, przyjęcie 40 godzinnego tygodnia pracy zarówno dla pracowników umysłowych, jak i fizycznych. Zasiłek chorobowy stanowi płaca plus premia stała w wysokości 25%. Ponadto pracownicy produkcyjni otrzymują 55% premii uznaniowej, a nieprodukcyjni 45%.

Pracownicy otrzymują także takie dodatki jak: stażowe, funkcyjne, stanowiskowe i inne (np. za szkodliwość). Ponadto w ramach pomocy socjalnej organizowane są kolonie dla dzieci (150 dzieci), obozy młodzieżowe, wczasy pod gruszą (3.5 mln) i dodatkowe świadczenia rzeczowe.

W pkt.3 porządku obrad kol. G. Brożek przewodniczący Koła Delegatów Edukacji Wyższej i Badań Naukowych na WZD Regionu (Uczącego 18 osób) zaapelował do zebranych o wywołanie delegata z naszej Sekcji, który będzie kandydować w wyborach do Zarządu Regionu na WZD w dniu 22.03.96 (są 3 wakaty). Uważa, że istotnym jest, aby Sekcja nasza miała swego reprezentanta, któryby przedstawiał główne interesy środowiska w Regionie. W chwili obecnej jedynym przedstawicielem nauki w ZR jest kol. Ryszard Kuszlejko. Uprzednio proponowany kol. Jacek Szade z UŚI. nie został wybrany. W trakcie dyskusji wyłoniono jednogłośnie (głosowanie jawne) jednego kandydata kol. Andrzeja Sobańskiego z Politechniki Śląskiej w Gliwicach, który w trakcie rozmowy telefonicznej wyraził zgodę na kandydowanie.

Kol. W. Stefaniak przedstawił sylwetkę osobową kol. A. Sobańskiego. Kol. G. Brożek zobowiązał się do przekonania pozostałych delegatów jak też pozostałe branże do poparcia naszego kandydata.

Pkt.4 - Kol. Wojciech Pillich szczegółowo omówił możliwości odliczeń podatkowych z tytułu zwiększonych kosztów uzyskania w pracach naukowych (prawa autorskie). Obecnie rozdano cały szereg materiałów regulujących przepisy w tym zakresie. Warunkiem do zastosowania 50% normy kosztów uzyskania przychodu jest wyłącznie fakt uzyskania przychodu jako wynagrodzenia za wykonanie czynności będącej przedmiotem prawa autorskiego.

Obowiązkiem jednostek organizacyjnych zatrudniających twórców jest wyodrębnienie w swojej ewidencji prac stanowiących przedmiot prawa autorskiego wykonywanych przez poszczególnych pracowników, jak również ustalenie jaki % stanowią prawa autorskie i w konsekwencji objętych 50% normą kosztów uzyskania przychodów (dotyczy to zarówno roku 1994 jak i lat następnych).

Przy obliczaniu podatku od wynagrodzeń pracowników naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych (wykładowcy i lektorzy) powinno się wyróżnić zaewidencjonować część wynagrodzenia zasadniczego należną z tytułu praw autorskich, co jest obowiązkiem jednostek organizacyjnych zatrudniających twórców. Przy tej wyodrębnionej części koszty uzyskania przychodu stanowią 50%, toteż do podstawy opodatkowania (dochód) liczy się tylko pozostałe 50% odpowiedniej kwoty. Senat Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie w dniu 24.01.96 podjął uchwałę w sprawie ustalenia wysokości honorariów z tytułu korzystania nauczycieli akademickich z praw autorskich dotyczących badań naukowych oraz zajęć dydaktycznych wykonywanych w ramach stosunku pracy (kserokopię uchwały rozdano obecnym na zebraniu). Za tym poszły aneksy do umów w jakim % pracownicy wykonują podstawowe zadania, a w jakim prawa autorskie. Jest prośba, aby w pozostałych uczelniach, jednostkach badawczo-rozwojowych oraz instytutach uzupełnić pracownikom umowy o pracę aneksem określającym jaka część wynagrodzenia związana jest z pracami stanowiącymi przedmiot prawa autorskiego, lub wydanie odpowiednich upoważnień kierownikom zakładów. Jak również wydanie pracownikom odpowiednich zaświadczeń za lata 94-95 celem przedstawienia ich w Urzędach Skarbowych. W przypadku oporu ze strony Dyrekcji, KZ mają za zadanie naciskanie i zmuszanie Dyrekcji do wydania zaświadczeń.

Pkt.5 i 6 Korzystając z obecności na obradach Senatora prof. Chełkowskiego obecności zadawali pytania dotyczące polityki związkowej w przedmiocie prywatyzacji. Prof. Chełkowski wypowiedział się na ten temat i przedstawił poglądy lewicy i prawicy oraz wnioskujące z tego różnice. W dyskusji udział wzięli kol. kol. Siciński, Pawlik, Lipiarz, Śmigasiewicz, Polański, Stefaniak, Wawrzonek. Prof. Chełkowski podał obecnym do wiadomości i wykorzystania telefon Biura Senatorskiego

Przewodniczący RSN Kol. K. A. Siciński podziękował prof. Chełkowskiemu za przybycie i udział w dyskusji.

Następnie kol. Siciński przedstawił apel przewodniczącego Sekretariatu Nauki i Oświaty Kol. W. Zajączkowskiego o poparcie przez RSN protestu skierowanego przeciwko mianowaniu Jerzego Wiatra Ministrem Edukacji Narodowej. Obecni jednogłośnie popadł apel przewodniczącego RSNiO.

W części końcowej obrad Kol. Wawrzonek przewodniczący Komisji Rewizyjnej RSNiO poinformował obecnych o wynikach z przeprowadzonej kontroli działalności Regionalnego Sekretariatu Nauki i Oświaty. Stwierdził, że brak jest preliminarza wydatków. Proponuje wystąpić w tej sprawie do Zarządu Regionu.

Na zakończenie przewodniczący RSN kol. K. A. Siciński podziękował gościom i delegatom za aktywne uczestnictwo w obradach, oraz gospodarzom za zorganizowanie spotkania.

Na tym zebraniu zakończono.

Protokolowała:
Jadwiga Małysa

UCHWAŁY, STANOWISKA, APELE

UCHWAŁA NR 24

V Walnego Zebrania Delegatów
Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ "Solidarność"
22 marca 1996 r.

V Walne Zebranie Delegatów Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ "Solidarność" zobowiązuje Zarząd Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ "Solidarność" do:

1. opracowania ankiety - opinii dla członków Związku dotyczącej stanowiska:
Czy NSZZ "S" powinna wziąć udział w wyborach we własnym imieniu z własnymi kandydatami-członkami NSZZ "S" ?
Czy NSZZ "S" powinna poprzeć blok partii lub ugrupowań, z którymi także konakt polityczny ?
2. zorganizowania - poprzez Komisje zakładowe (międzyzakładowe) sondażu opinii wśród członków Związku w zakładach pracy,
3. opracowania wyników ankiety i podania ich do wiadomości komisjom zakładowym NSZZ "S" Regionu Śl.-D., w terminie do dnia 26 maja 1996 r.

UCHWAŁA NR 25

V Walnego Zebrania Delegatów
Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ "Solidarność"
22 marca 1996 r.

V Walne Zebranie Delegatów Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ "Solidarność" żąda od Komisji Krajowej NSZZ "S" podjęcia natychmiastowych działań mających na celu niedopuszczenie do wprowadzenia w życie przygotowywanej ustawy o zbiorowych stosunkach pracy, która łączy kilka ustaw związkowych z działalnością związków zawodowych.

Proponowane przepisy w oczywisty sposób zmierzają do faktycznego pozbawienia związków zawodowych uprawnień niezbędnych do wykonywania ich podstawowej funkcji jaką jest ochrona godności, praw i interesów pracowników.

NSZZ "Solidarność" nie pozwoli w żadnym wypadku na ograniczenie praw pracowniczych i związkowych.

UCHWAŁA NR 26

V Walnego Zebrania Delegatów
Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ "Solidarność"
22 marca 1996 r.

V Walne Zebranie Delegatów Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ "Solidarność" wzywa Komisję Krajową NSZZ "S" do podjęcia zdecydowanych działań zmierzających do wyłączenia jednostek organizacyjnych Związku z zakresu obowiązywania Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 1994 roku w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości dla jednostek nie prowadzących działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 140, poz. 789).

Związek posiada demokratycznie wybrane organy wewnętrznej kontroli finansowej z domaganiem się przez organy skarbowe sprawozdań finansowych narusza ustawową zasadę niezależności związków zawodowych od organów administracji państwowej i stanowi próbę ingerencji tych organów w wewnętrzne sprawy związkowe.

Należy przypomnieć, że już raz 13-grudnia 1981 roku ludzie aktualnie sprawujący władzę przeprowadzili kontrolę działalności NSZZ "Solidarność", po której do dzisiaj nie możemy odzyskać zagrabionego nam majątku.

Dlatego V WZD Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ "Solidarność" postanawia, że struktury Związku w naszym regionie nie będą udzielały informacji dotyczącej wewnętrznej działalności finansowej NSZZ "Solidarność".

STANOWISKO NR 9

V Walnego Zebrania Delegatów
Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ "Solidarność"
22 marca 1996 r.

V Walne Zebranie Delegatów Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ "Solidarność" uważa, że członkowie władz związkowych szczebla zakładowego i regionalnego nie powinni uczestniczyć w zarządach spółek prawa handlowego i innych podmiotów działalności gospodarczej prowadzonej w imieniu i na rzecz NSZZ "Solidarność".

Uzasadnienie:

Zasiadanie w zarządach spółek prawa handlowego i innych podmiotów gospodarczych przez członków władz związkowych budziło zawsze wiele kontrowersji niepotrzebnych podejrzeń, podważających suwerenność podejmowanych decyzji przez komisje zakładowe czy też jej prezydya.

STANOWISKO NR 10

V Walnego Zebrania Delegatów
Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ "Solidarność"
22 marca 1996 r.

V Walne Zebranie Delegatów Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ "Solidarność" udziela pełnego poparcia działaniom Regionalnej Sekcji Nauki, podejmowanym na szczeblu regionalnym i krajowym, zmierzającym do zwiększenia nakładów budżetowych na edukację wyższą i badania naukowe.

Rażące niedofinansowanie tych dziedzin powoduje spychanie Polski do grona krajów zapóźnionych cywilizacyjnie, a Region Śląsko-Dąbrowski pozbawia szans na korzystny przebieg procesów restrukturyzacji i modernizacji oraz, w miarę pełne zatrudnienie mieszkańców tu ludzi.

STANOWISKO NR 11

V Walnego Zebrania Delegatów
Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ "Solidarność"
22 marca 1996 r.

V Walne Zebranie Delegatów Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ "Solidarność" sprzeciwia się powołaniu na stanowisko Ministra Edukacji Narodowej byłego ideologa i propagandyisty PZPR Jerzego Wiatra.

Delegaci wyrażają oburzenie, że w dobie demokracji państwa, polską oświatą zarządza profesor marksistowsko-leninowski, ideologiczny deprawator umysłów młodzieży studenckiej.

Mianowanie to uważamy za szczególnie szkodliwe społecznie.

Zwłaszcza w świetle jego wypowiedzi: "...Drogi będąc ministrem edukacji, nie zgodzę się na to, by rodzice decydowali o tym, jak uczy i wychowuje szkoła..."

Jako wychowawcy młodzieży oraz rodzice stanowczo domagamy się ustąpienia Jerzego Wiadra ze stanowiska Ministra Edukacji Narodowej.

STANOWISKO NR 12

V Walnego Zebrania Delegatów
Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ "Solidarność",
22 marca 1996 r.

Zmiany struktury przemyślowej na obszarach zdominowanych przez przemysł ciężki i wydobywczy jakim jest województwo katowickie muszą być prowadzone włąg długofalowego, opracowanego i wdrażanego przez Państwo, programu restrukturyzacji naszego regionu.

Są to procesy długotrwałe, bardzo kosztowne i trudne w realizacji ze względu na społecznych, dlatego wymagają strategicznych decyzji centralnych.

Podjętym przez ostatnie lata - m.in. próby uzdrowienia górnictwa - były opartymi na błędnych założeniach, pozorowanymi działaniami prowadzającymi się jedynie do zmian struktur organizacyjnych.

Delegaci V Walnego Zebrania Delegatów Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ "Solidarność" domagają się od Rządu RP podjęcia natychmiastowych działań w celu wypracowania programu przekształceń w przemyśle województwa katowickiego, równoległe - uzgodnionym ze związkami zawodowymi - programem polityki społecznej dla województwa.

Tylko takie rozwiązania mogą gwarantować powodzenie reform i spokój społeczny w naszym regionie.

STANOWISKO NR 13

V Walnego Zebrania Delegatów
Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ "Solidarność",
22 marca 1996 r.

Dowiadzenia ostatnich lat wskazują, iż NSZZ "Solidarność" nie może w pełni realizować swoich celów bez reprezentacji w parlamencie.

Brak przedstawicieli w Sejmie pozbawia nas wpływu na ostateczną treść ustawodawstwa regulującego prawa pracownicze, związkowe i obywatelskie.

Dlatego również nie są realizowane nasze inicjatywy ustawodawcze: Obywatelski Projekt Konstytucji, Powyżeczne Uwalaszczanie, nowy system Ubezpieczeń Zdrowotnych, zwrot majątku związkowego oraz Kontrakt Regionalny dla Województwa Katowickiego (ze wszystkimi jego zapisami).

Dlatego też Delegaci V Walnego Zebrania Delegatów Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ "Solidarność" uznają obecność przedstawicieli Związku w parlamencie za nieodzowną

STANOWISKO NR 14

V Walnego Zebrania Delegatów
Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ "Solidarność",
22 marca 1996 r.

W latach 1994-1996 nastąpiło dramatyczne niedofinansowanie służby zdrowia. Województwo katowickie zajmuje pod tym względem 22 miejsce w kraju w przeliczeniu na mieszkańca a wiele wyspospecjalizowanych ośrodków, unikatowych w skali kraju, obciąża budżet katowicki kosztami leczenia pacjentów spoza naszego województwa.

Wskaznik zatrudnienia personelu medycznego na 10.000 mieszkańców plasuje katowickie na 45 miejscu w kraju, a średnia płaca wynosi 80% średniej płacy w krajowej służbie zdrowia. Ponadto Konwent Wojewódów - wbrew ustaleniom z Kontraktu Regionalnego dla Województwa Katowickiego - odebrał prawie 400 etatów w ochronie zdrowia, co zwiększyło bezrobocie wśród pracowników służby zdrowia województwa katowickiego i spowodowało dalszą degradację stanu zdrowotnego mieszkańców naszego regionu.

Delegaci na V Walne Zebranie Delegatów Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ "Solidarność" stanowczo protestują wobec takiej sytuacji i domagają się od Rządu RP:

1. Zahamowania degradacji służby zdrowia,
2. Realizacji ustaleń z Komisji Trójstronnej, regulacji płac pracowników ochrony zdrowia na poziomie 74 zł, a nie 41zł,
3. Wyasygnowania dodatkowych środków na opłaty za dodatki do dyżurów lekarskich
4. Przywrócenia - zabranych w roku 1996 - 400 etatów kalkulacyjnych,
5. Przygotowania programu naprawczego dla ochrony zdrowia województwa katowickiego i zabezpieczenia dodatkowych środków finansowych w budżecie państwa na jego realizację,
6. Wprowadzenia ubezpieczeniowego systemu ochrony zdrowia, który niezależnie był finansowany od budżetu państwa i politycznych, koniunkturalnych manipulacji.

STANOWISKO NR 15

V Walnego Zebrania Delegatów
Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ "Solidarność",
22 marca 1996 r.

V Walne Zebranie Delegatów Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ "Solidarność" protestuje przeciwko łamaniu przez Rząd RP ustaleń Komisji Trójstronnej, w wyniku czego lipcowy podwyżka dla pracowników oświaty i nauki została obniżona o blisko 50%, przyczyniając się do dalszego ich zubożenia.

Restrykcyjna i krótkowzroczna polityka rządu wobec sfery budżetowej prowadzi w stan narodowej edukacji powodując kryzys, a częściowo nawet upadek instytucji naukowych i oświatowych.

W zaistniałej sytuacji V WZD solidaryzuje się z akcją protestacyjną organizowaną przez regionalne sekcje nauki, oświaty i ochrony zdrowia, jako formą obrony pracowników sfery budżetowej przed nieodpowiedzialnym działaniem rządzącej koalicji postkomunistycznej.

APEL NR 6

V Walnego Zebrania Delegatów
Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ "Solidarność",
22 marca 1996 r.

Delegaci V Walnego Zebrania Delegatów Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ "Solidarność" wobec faktu, iż Radio Maryja pozostaje na dzień dzisiejszy głównym źródłem informacji niezależnej od propagandy koalicji rządzącej - co uwiarydliło się ostatnio aktywnym propagowaniem udziału w referendum uwalaszczeniowym - zwracają się do stłch komisji zakładowych NSZZ "Solidarność" Regionu Śląsko-Dąbrowskiego o wicie finansowe Radia Maryja.

APEL NR 7

V Walnego Zebrania Delegatów
Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ "Solidarność",
22 marca 1996 r.

Wszyscy w Polsce - za pośrednictwem środków masowego przekazu - orientujemy w sytuacji w jakiej znajduje się walczący o swoją niepodległość - naród Czeczeni.

V WZD Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ "Solidarność" zwraca się do wszystkich Komisji Zakładowych NSZZ "S" z apelem o materialne wsparcie tego bohaterskiego ładu, za pośrednictwem Czczoneńskiego Ośrodka Informacyjnego w Katowicach przy ul. H. skiej 21/23 (przy katowickim Biurze Poselskim Konfederacji Polski Niepodległej), do nującego koncem bankowym:

Bank Śląski S.A.
III Oddział w Katowicach
Nr 319867-0700539778

APEL NR 8

V Walnego Zebrania Delegatów
Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ "Solidarność",
22 marca 1996 r.

w sprawie
ochrony życia od powstania

W nawiązaniu do Uchwały Nr 2 VII WZD w Gdańsku w sprawie polityki prowadzonej przez Kancelarię Praw Rodziny do Uchwały Programowej Związku, a w szczególności Art. 4 tej Karty chroniącej życie od samego początku, p o t e p i a m y działania parlamentarne wnoszące pod obrady Sejmu RP nowelizację ustawy o ochronie i plodu ludzkiego i apelujemy do wszystkich Polaków - którym drogę są wartości chrześcijańskie - o głosowanie przeciw proponowanym zmianom.

APEL NR 9

V Walnego Zebrania Delegatów
Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ "Solidarność",
22 marca 1996 r.

V Walne Zebranie Delegatów Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ "Solidarność" zwraca się do wszystkich Związków Zawodowych w Polsce o jednoznaczne określenie i podjęcie działań wobec próby wprowadzenia w życie ustawy o zniżowych stosunku pracy, która ma ograniczyć prawa związkowe (i pracownicze).

PROTEST

V Walnego Zebrania Delegatów
Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ "Solidarność",
22 marca 1996 r.

Delegaci V Walnego Zebrania Delegatów Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ "Solidarność" stanowczo protestują przeciwko próbom ograniczenia kolejarzom prawa do stłku, w skierowanym do Sejmu RP projekcie ustawy o transporcie kolejowym.

Delegaci zobowiązują Zarząd Regionu do podjęcia zdecydowanych działań statutowych do ogłoszenia strajku regionalnego, w przypadku próby uchwalenia ustawy ograniczającej podstawowe prawo Związku do obrony interesów pracowniczych.

Nadszedł czas budzenia sumień

Słowo metropolity katowickiego arcybiskupa Damiana Zimonia do pielgrzymów w Piekarach Śląskich

Umiłowani pielgrzymi!

Kiedy w tym roku wspominaliśmy 75. rocznicę 111 powstania ku sprawiedliwości i wolności tej ziemi na nowo dostrzegliśmy, że nasze drogi wolności były drogami odpowiedzialności! I my w poczuciu odpowiedzialności patrzymy na naszą codzienność i mówimy jako Kościół, o tym co budzi niepokój.

Dotyczy to zwłaszcza zaniechania lub spowolnienia prac mających doprowadzić do zmiany struktury przemysłu na Górnym Śląsku. Sprawa ta ma zasadnicze znaczenie nie tylko dla tysięcy pracowników tego przemysłu i ich rodzin, ale także dla spokoju społecznego w całym regionie i kraju. Nie rozwiązane problemy, brak jasnej i akceptowanej przez lokalną społeczność wizji przekształceń może doprowadzić do wybuchu niezadowolenia społecznego.

Jest obowiązkiem Kościoła, który tutaj zawsze dobrze wyczuwał stan nastrojów społecznych, przestrzec przed dalszą zwłoką w tej sprawie. Nie powinno być tak, że konieczne reformy podejmowane są dopiero wówczas, gdy zdesperowani pracownicy, pozbawieni środków do utrzymania własnych rodzin, rozpoczynają strajki lub wychodzą na ulice. Taka opieszałość może być wynikiem braku wyobraźni społecznej u rządzących lub świadomego igrania z nastrojami społecznymi.

Kościół na Górnym Śląsku z wielką troską obserwuje te procesy, apelując do wszystkich stron społecznych konfliktów o rozwagę oraz troskę o dobro wspólne. Tym dobrem jest nasza Ojczyzna!

Odzyskanie przez Polskę suwerenności było możliwe w wyniku świadomego solidarnego wysiłku całego narodu, lecz przede wszystkim świata pracy. W nowych warunkach społeczno-gospodarczych, ta część naszego społeczeństwa znalazła się jednak często w najtrudniejszej sytuacji.

Wnętrze bazyliki piekarskiej

Dlatego w myśl wskazań katolickiej nauki społecznej, w której tak wielką wartość mają pojęcia solidarności i pomocniczości, apelujemy, aby z dobrodziejstw wolności mogły korzystać w równym stopniu wszystkie grupy społeczne. Tylko wówczas osiągniemy pokój społeczny oraz szacunek dla państwa i prawa.

Podstawowe wezwanie naszych czasów wzywa, by rozwój społeczny koncentrował siły wokół osoby ludzkiej. Kościół podkreśla prawo każdego do własności prywatnej, ale jednocześnie podkreśla potrzebę dzie-

lenia się dobrami z innymi! Dobra tej ziemi przeznaczone są dla wszystkich!

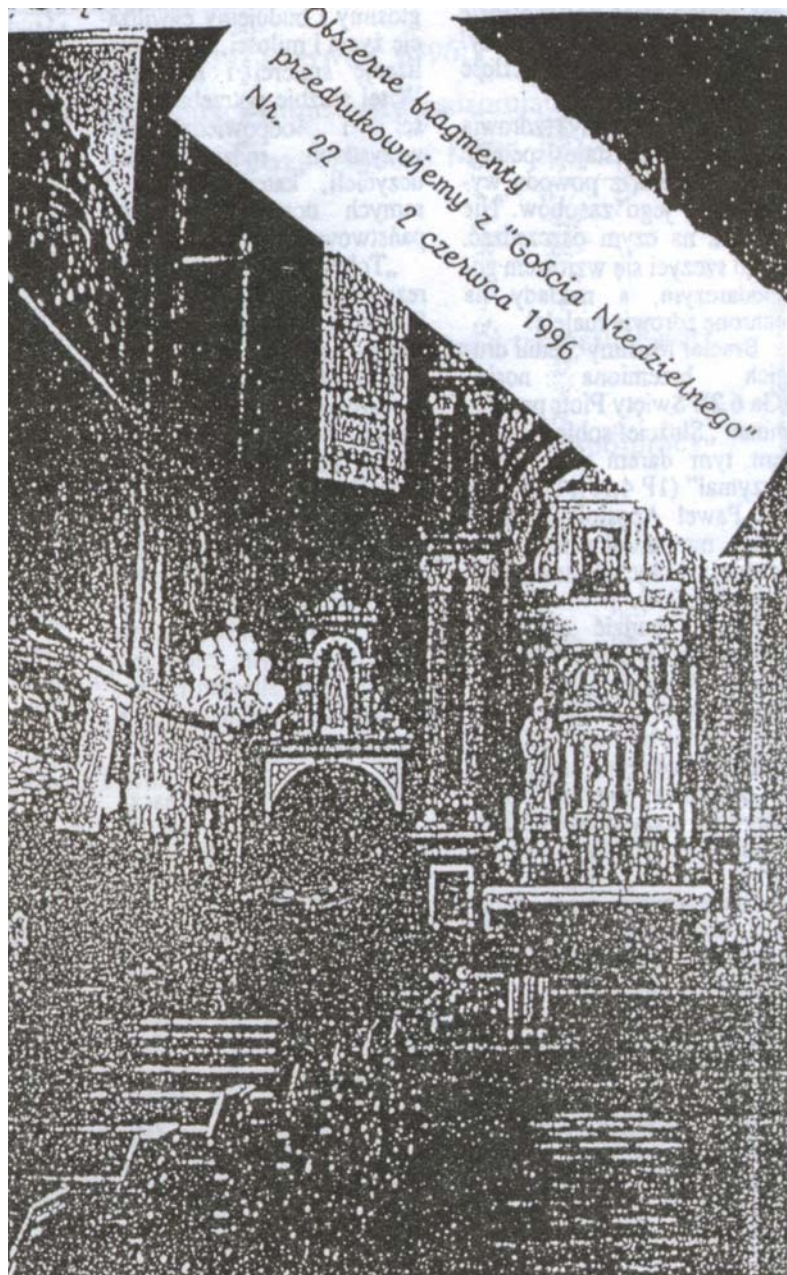
Własność prywatna jest konieczna, ale jest ona obciążona ograniczeniami. Ważne więc by właściciel był człowiekiem prawego i wrażliwego sumienia! Kościół w nauce społecznej podkreśla obowiązki zarówno pracodawców, jak i pracobiorców.

Potrzeba więc wysiłku przemiany naszych postaw w życiu gospodarczym. Nade wszystko trzeba zerwać z brakorobstwem, złą pracą, bałaganem, korupcją, strukturami złą w formie nieuczciwych uzależnień, z

brakiem poszanowania dobra wspólnego, niegospodarnością, niszczeniem dobra wspólnego, piękną budynków, zieleni na naszych osiedlach.

Poprzez pracę człowiek zdobywa środki do utrzymania i kształtuje siebie. Praca jest wykonywana przez człowieka i dla człowieka. Taki porządek ustanowił Stwórca!

Ponieważ, najważniejszy jest człowiek - nie można pominąć go przy wprowadzaniu nowych technologii. Nie można pogodzić się z bezrobociem, zwłaszcza młodych! Człowiek staje się ostatecznym kryterium pro-

cesów prywatyżacji.

Pląca za pracę powinna być

sprawiedliwa. Kościół opowiada się za "plącą rodzinną", to znaczy: wystar-

czającą-na godne życie całej rodziny! Powinni o tym pamiętać rządzący

cy i parlamentarysty. Zwłaszcza trzeba mieć na względzie młode małżeństwa i rodziny! Tam decyduje się przyszłość naszego Narodu!

System ochrony zdrowia w Polsce przestaje spełniać swoje zadania z powodu wyczerpania jego zasobów. Nie ma już na czym oszczędzać. Rząd szczyli się wzrostem gospodarczym, a nakłady na ochronę zdrowia maleją!

Bracia! Musimy, jedni drugich brzemiona nosić" (Ga 6,2)! Święty Piotr przypomina: „Służcie sobie nawzajem, tym dajem jaki każdy otrzymał" (1P 4,10). Upomina św. Paweł Apostoł: „Niech każdy ma na oku nie tylko własne sprawy, ale też i drugich" (Flp 2,4).

Trzeba budzić sumienia wszystkich, więc powtarzam słowa Apostoła „Narodów: „Bogatym na tym świecie nakazuj, by nie byli wyniośli, nie pokładali nadziei w niepewności bogactwa, lecz w Bogu, który nam wszystkiego obficie udziela do używania, niech czynią dobrze, bogacą się w dobre czyny, niech będą hojni, uspołecznieni (...), aby osiągnęli prawdziwe życie" (1 Tm 6,17-18).

Umiłowani bracia!

Świadomi jesteśmy ważności życia i rozwoju rodziny. Stąd też napawają niepokojem i troską wszelkie działania wymierzone przeciw rodzinie, a przez to w cały naród!

Zagrożenie rodziny oznacza zagrożenie wychowania młodego pokolenia. Apelujemy, nalegamy, żądamy:

Uszanowania podstawowego prawa każdego człowieka do życia od chwili poczęcia do naturalnej śmierci!

Bracia, broncie życia zawsze i wszędzie!

Uszanowania podstawowego prawa rodziców do wychowania swoich dzieci.

Wychowania do szacunku wobec życia, kształtowania postaw odpowiedzialności i patriotyzmu, radości, miłości i pokoju.

Pamiętajmy, to rodzina daje dziecku szkole, a nie odwrotnie!

Jako Kościół nieustannie głosimy i budujemy cywilizację życia i miłości, a nie cywilizację śmierci i nihilizmu. W tej służbie potrzeba jedności i odpowiedzialności wszystkich: rodziców, nauczycieli, katechizujących i samych uczniów, instytucji państwowych i społecznych.

„Tolerancja” nie oznacza rezygnacji z „tożsamości”. Strzeżcie dobrego depozytu wiary i prawdy! (por. 2 Tm 1,14). Nie wolno tak gospodarować, by stale brakowało funduszy dla nauczycieli i szkół! To przekreślenie przyszłości!

Ojcowie, budujcie waszą rodzinę, jako „Domowy Kościół” w którym oddaje się cześć Bogu i szanuje Jego prawo, w którym modlitwa jest czymś naturalnym, cnota jest przekazywana słowem i przykładem i wszyscy uczestniczą w nadziejach i cierpieniach innych.

Wszystko to nie oznacza powrotu do jakiegoś przestarzałego stylu życia, ale do korzeni ludzkiego rozwoju i szczęścia! Trzeba pomóc współczesnemu człowiekowi zerwać i wyzwolić się z nowych struktur zła! Czyż wyrzutem sumienia dla wszystkich nie jest agresja i wulgarność na stadionach sportowych, zwłaszcza ludzi młodych?! Wzmagająca się fala przestępstw, rozbojów, kradzieży, chociażby samochodów?!

Trzeba wypowiedzieć zdecydowany, wspólny sprzeciw strukturom zniewolenia, całkowitego poniżenia godności i czerpania niegodziwego zysku z prostytucji! Czyż to zło, coraz bardziej widoczne na ulicach naszych miast, nie wola o pomstę do nieba?! Trzeba budzić sumienia wszystkich!

Bracia w Chrystusie!

Dobru każdego z nas i lepszemu gospodarowaniu ma służyć samorząd. By jednak tak się stało potrzeba w naszych samorządach postawy współpracy, a nie niezdrowej rywalizacji. Trzeba wnieść się ponad własny interes i prywatę, ponad ideologię i myślenie kategoriami własnej partii.

Dobro rodzi się ze współpracy. Podziały ideologiczne, kłótnie, spory niszczą zaufanie społeczne i należny szacunek! Ostatecznie cierpią mieszkańcy i dobro wspólne!

W postawie współpracy potrzeba umieć słuchać, również człowieka myślącego innymi kategoriami. W jedności działania zrodzi się większe dobro. Nie można jednak budować trwałej demokracji na fundamentach fałszu czy niedomówień! Dramatu łamanych sumień i deptanych praw człowieka nie wolno zakrywać wygodną zasłoną milczenia!

Na przyszłość będziemy patrzeć z nadzieją i optymizmem, gdy tworzyć ją będą ludzie prawego sumienia! Potrzebujecie ich Europa i cały świat! Potrzebujecie ich Polska i nasza śląska ziemia!

Do wrażliwości naszych sumień konieczny jest wzrost życia duchowego. Trzeba nam przechodzić z wiary opartej na tradycjach i zwyczajach – dobrych, ale ludzkich – do wiary pogłębionej, świadomej, umocnionej życiem wewnętrznym. Wiary opartej na świadomym, osobistym wyborze Jezusa Chrystusa, Pana i Zbawcy. Wiary zdolnej do autentycznego świadectwa i apostołstwa. Wiary, która jest odpowiedzią na Słowo Boże! Potrzeba to Słowo Boże rozważać pod kierunkiem Waszych duszpasterzy. To sprawa podstawowa!

Umiłowani!

„Kościół nie proponuje systemów czy programów gospodarczych czy politycznych, ani też nie stawia jednych ponad innymi, byleby godność człowieka była należycie uszanowana i umacniana, a Kościółowi pozostawiona konieczna przestrzeń do wypełnienia własnego posłannictwa” (Sollicitudo rei socialis, 41).

Kościół pragnie być czynnie obecny w świecie, przyczyniając się do nadania właściwego kształtu odradzającej się demokracji. Kościół pragnie służyć dziś, tak jak służy mieszkańcom tej ziemi od tysięcy lat! A służąc pragnie dzielić wszystkie trudy i problemy, smutki i radości, obawy i nadzieje każdego z was!

Chce budzić i kształtować motywy życia i nadziei! To ważne na przyszłość! Dlatego też część dzisiejszych ofiar zostanie przekazana na rzecz uszkodzonych przez powódź w diecezji opolskiej i częstochowskiej. Bóg zapłać za ofiary!

Bracia pielgrzymi!

pozytywnym zjawiskiem jest odradzający się regionalizm. Chodzi o to, aby człowiek odczytał swoje miejsce na ziemi. Akcentowanie potrzeby zakorzenienia się w „małej ojczyźnie” jest reakcją na bezradność i zagubienie człowieka w anonimowych społeczeństwach kultury masowej.

To miasto, wieś, gmina, parafia, szkoła, a przede wszystkim rodzina jest „małą ojczyzną”, w której młody człowiek jest „u siebie”. Tam może nauczyć się myśleć globalnie, a działać lokalnie! Tam uczy się wpływać na rzeczywistość i kształtować w sobie poczucie odpowiedzialności! Pragnę błogo ślawić tyłu szlachetnym inicjatywom w tym zakresie w naszym terenie.

Jesteśmy wszyscy świadkami ożywienia lokalnych tradycji, kultury, obyczajów które jakże często mają chrześcijańskie korzenie. Czy „Śląskie śpiewanie” czy „Śląskie gody” nie jednoczą pokoleń i mieszkańców tej ziemi?! Jest wiele inicjatyw w tym zakresie. To wspomnienie tradycji i historii, tego czoł dobre i szlachetne kieruje nas ku przyszłości! (...)

Umiłowani!

Nie dziwcie się, że poruszę tu sprawy społeczne, ale one są ściśle związane z darem chleba i wina, z owocami ziemi i pracy Waszych rąk, które za chwilę złożone na ołtarzu staną się Ciałem i Krwią Chrystusa. Tego, który jest pośród nas, a w Komunii Świętej jeszcze ściślej zjednoczy się z nami.

Niech ta Kalwaria pickowska, która liczy w tym roku 100 lat, a której kaplice i stacje pragniemy odnowić, bdalek mogły służyć pielgrzymom, stanie się teraz dla nas wielkim Wieczernikiem (...)

“Podwyżki lipcowe”

PROTOKÓŁ USTALEŃ I ROZBIEŻNOŚCI

wynikających z rozmów przeprowadzonych w dniu II czerwca 1996 r. na spotkaniu przedstawicieli MEN, przy współudziale przedstawicieli innych ministerstw nadzorujących szkoły wyższe ze związkami zawodowymi w sprawie projektów rozporządzeń MEN dotyczących podwyżki płac w szkolnictwie wyższym od 1 lipca 1995 r.

W spotkaniu uczestniczyli:

- ze strony Ministerstwa Edukacji Narodowej:

- 1) uppełnomocniony do negocjacji - dr Stanisław Walicki - Dyrektor Departamentu Kadr i Współpracy z Samorządami,
- 2) mgr Mirosław Matuszewski - Doradca Ministra w Departamencie Kadr i Współpracy z Samorządami,
- 3) mgr Elżbieta Bobrowska - Doradca Ministra w Departamencie Ekonomicznym,

- ze strony związków zawodowych - przedstawiciele:

- 1) Federacji Związków Nauczycielstwa Polskiego Szkół Wyższych i Nauki,
- 2) Krajowej Rady Nauki Związku Nauczycielstwa Polskiego,
- 3) Krajowej Sekcji Nauki NSZZ “Solidarność” (lista uczestniczących osób w załączeniu),

- ze strony ministerstw nadzorujących szkoły wyższe - przedstawiciele tych ministerstw (lista w załączeniu),

Na spotkaniu przedstawiono przedstawicielom ministerstw i związków zawodowych teksty projektów rozporządzeń Ministra Edukacji Narodowej:

- 1) w sprawie stanowisk pracy oraz zasad wynagradzania pracowników szkół wyższych nie będących nauczycielami akademickimi,
- 2) zmieniającego rozporządzenie w sprawie wynagradzania nauczycieli akademickich.

W trakcie spotkania:

Przedstawiono informacje MEN o zasadach naliczania limitów wynagrodzeń przeznaczonych na podwyżki płac od 1 lipca 1996 r. oraz sposób przekazania środków do uczelni:

Podziału limitów wynagrodzeń osobowych z tytułu podwyżki płac od dnia 1 lipca br. dla poszczególnych uczelni resortu edukacji narodowej dokonano na podstawie faktycznego zatrudnienia i przeciętnych wynagrodzeń w 1995 r., wynikających z przyznawanych limitów wynagrodzeń osobowych oraz wypłat z zakładowego funduszu nagród w odniesieniu do określonych grup pracowniczych, dla któ-

rych zastosowano zróżnicowaną skalę podniesienia poziomu wynagrodzeń w 1996 r., w ujęciu średniorocznym.

Wielkość limitów podwyżek plac poszczególnych uczelni skalkulowano, jako różnicę wpływającą na wzrost przeciętnych wynagrodzeń w tych grupach, przy wzięciu pod uwagę wzrostu przeciętnych wynagrodzeń osobowych wprowadzonych od dnia 1 lipca i 1 października 1995 r. oraz wypłat z zakładowego funduszu nagród. (Ministerstwo przewiduje, iż limit wyliczony w powyższy sposób zostanie przekazany poszczególnym uczelniom w jednej wielkości).

W konsekwencji oznacza to, że po uwzględnieniu:

- skutków podwyżek wynagrodzeń osobowych od dnia 1 lipca i 1 października 1995 r.;
- wypłat z zakładowego funduszu nagród, dokonanych w roku bieżącym wzrost przeciętnych wynagrodzeń w skali uczelni MEN, w ramach planowej podwyżki od 1 lipca br. w stosunku do ich aktualnego poziomu (ukształtowanego po podwyżce od 1 października 1995 r.) powinien średnio wynieść;
- w grupie nauczycieli akademickich 49,5%;
- w grupie pracowników administracji i obsługi 4,1%;
- dla pozostałych pracowników uczelni 14,8%.

W toku negocjacji wyrażono następujące poglądy:

1. Przedstawiciele związków zawodowych uznali, że ustalony Ustawą Budżetową na 1996 r. zróżnicowany wzrost plac dla poszczególnych grup pracowniczych w szkołach wyższych stwarza silne napięcie w środowisku akademickim. W szczególnie niekorzystnej sytuacji znalazła się grupa pracowników administracji i obsługi uczelni, dla której naliczone zostały limity wynagrodzeń poniżej przyjętego przez Komisję Trójstronną średniorocznego wskaźnika wzrostu o 5,5% powyżej planowanej inflacji. Strona Rządowa w trakcie obrad Komisji Trójstronnej zapewniła dla tej grupy pracowników średniomiesięczny wzrost plac od 1 lipca 1996 r. o około 70 zł.

2. Ustalono, że w piśmie przewodnim MEN do rektorów szkół wyższych znajdzie się informacja o zasadach naliczania limitów i środków dla poszczególnych uczelni oraz zapis o celowości uzgodnienia zasad przeprowadzenia podwyżki wynagrodzeń w poszczególnych uczelniach z zakładowymi organizacjami związków zawodowych.

3. Przedstawiciele MEN i central związkowych zaakceptowali opracowane przez Zespół Roboczy taryfikatory kwalifikacyjne dla wszystkich podstawowych grup pracowników nie będących nauczycielami akademickimi.

Przedstawiciele związków zawodowych i MEN wspólnie uzgodnili następujące zasady wzrostu zmian w tabelach:

- dla pracowników nie będących nauczycielami akademickimi płatnych w systemie miesięcznym -dolne stawki wzrastają o ok. 5%, górne o ok. 14,8%. Taki kształt tabel wynika z faktu że obejmują one zarówno pracowników administracji i obsługi, jak i pracowników inżynieryjno - technicznych i równorzędnych, (załącznik nr 1 rozporządzenia),
- stawki dodatków funkcyjnych wzrastają odpowiednio, dolne o ok. 4%, górne o ok. 14,8%. (załącznik nr 2 w rozporządzeniu),
- stawki pracowników wynagradzanych w systemie godzinowym wzrastają średnio - zarówno dolne jak i górne o ok. 5,5%. (załącznik nr 10 rozporządzenia),

4. Wynagrodzenie zasadnicze nauczycieli akademickich:

Ministerstwo Edukacji Narodowej przedstawiło propozycje wzrostu miesięcznych stawek wynagrodzeń zasadniczych (zarówno dolnych jak i górnych) o ok. 49,5%.

NSZZ "Solidarność" nie akceptuje przedstawionych przez MEN propozycji zmian tabel płacowych.

- NSZZ "Solidarność" opowiada się za podwyższeniem dolnych stawek wszystkich nauczycieli akademickich (w stosunku do stawek aktualnych) o ok. 60% oraz za podwyższeniem górnych stawek o ok. 49,5% (jak w projekcie) z wyjątkiem górnych stawek wynagrodzenia zasadniczego dla stanowisk - profesora zwyczajnego, profesora nadzwyczajnego posiadającego tytuł naukowy oraz profesora nadzwyczajnego posiadającego stopień doktora lub doktora habilitowanego, które to stawki - zdaniem NSZZ "Solidarność" - powinny wzrosnąć o ok. 40%;

Stanowisko NSZZ "Solidarność" wynika z dużych rozpiętości widełek placowych. Zaproponowana relacja widełek placowych (górnych do dolnych) jest większa niż 2:1. Żenująco niski poziom dolnych stawek placowych i nieosiągalne dla ogromnej większości górne granice stawek, tworzą z tabel plac niespójny dokument. NSZZ "Solidarność" wyraża głęboki niepokój stanowiskiem MEN, odrzucającym proponowaną korektę kształtu siatki płac wbrew opiniom środowiska oraz Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego (uchwała nr 147/95 z dnia 25.05.1995 r.). W przedstawionej propozycji MEN, dolne stawki wynagrodzeń zasadniczych dla adiunktów, wykładowców i asystentów kształtują się dużo poniżej średniej krajowej.

NSZZ "Solidarność" oczekuje, iż MEN będzie otwarte na propozycje zmian, chociaż w części korygujące złe relacje placowe.

Możliwości zastosowania tej propozycji wynika z przeprowadzonej przez NSZZ "Solidarność" analizy płac w poszczególnych uczelniach, nawet w uczelniach w których zdaniem resortów takiej możliwości nie ma (np. MKiS - zdaniem NSZZ "Solidarność" - dokonało błędnej analizy płac w uczelniach artystycznych).

- Federacja Związków Nauczycielstwa Polskiego SWiN opowiada się za podwyższeniem górnych stawek wynagrodzenia zasadniczego - analogicznie, jak NSZZ "Solidarność". Natomiast skala wzrostu dolnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nie powinna być - zdaniem Federacji - wyższa, niż 49,5% , z wyjątkiem dolnej stawki wynagrodzenia zasadniczego asystenta, która powinna być podwyższona w stosunku do stawki aktualnej o ok. 60%;

- Krajowa Rada Nauki ZNP opowiada się za podwyższeniem górnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli akademickich - analogicznie, jak dwie pozostałe centrale związkowe.

- skala wzrostu dolnych stawek wynagrodzenia nauczycieli akademickich powinna być - zdaniem KRN ZNP - większa, niż 49,5%, jednakże po wysłuchaniu informacji przedstawicieli resortów nadzorujących szkoły wyższe o braku możliwości (w niektórych uczelniach) realizacji podwyżki w skali wyższej niż

49,5%, KRN ZNP opowiada się za przyjęciem tej skali podwyżki, z wyjątkiem dolnej stawki dla asystenta, która to stawka - zdaniem KRN ZNP – powinna wynosić 70 zł;

5. Odnośnie stawek wynagrodzeń za godziny nadwymiarowe nauczycieli akademickich -przedstawiciele wszystkich związków zawodowych opowiadają się za waloryzacją dolnych i górnych stawek o ok. 50% (jak w przedłożonym projekcie),

6. Odnośnie dodatków za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia - przedstawiciele wszystkich związków zawodowych akceptują propozycje przedłożone przez MEN;

7. Odnośnie dodatków funkcyjnych:

- NSZZ “Solidarność” opowiada się za podwyższeniem górnych stawek dodatków:

- dla rektora uczelni I kat. od 1290 do 2000zł,

- dla rektora uczelni II kat. od 880 do 1250 zł,

- dla prorektora uczelni I kat. od 720 do 1200 zł,

- dla prorektora uczelni II kat. od 570 do 900 zł,

NSZZ “Solidarność” proponuje kategoryzację dodatków funkcyjnych dla dziekanów (dyrektorów zakładów, ośrodków, instytutów na prawach wydziałów) oraz prodziekanów (dyrektorów instytutów wchodzących w skład wydziałów, zastępców dyrektorów instytutów na prawach wydziałów) w zależności od liczby studentów:

- przy liczbie studentów ponad 500 osób NSZZ “Solidarność” proponuje:

dla dziekana (dyrektora instytutu na prawach wydziału) stawkę od 350 do 880 zł,

a dla prodziekana (dyrektora instytutu wchodzącego w skład wydziału) od 180 do 380 zł.

- przy liczbie studentów poniżej 500 osób NSZZ “Solidarność” proponuje:

dla dziekana (dyrektora instytutu na prawach wydziału) stawkę od 200 do 680 zł

dla prodziekana (zastępcy dyrektora instytutu na prawach wydziału) od 150 do 300 zł.

NSZZ “Solidarność” proponuje również skategoryzować dodatki funkcyjne dla dyrektora biblioteki głównej, z przyjęciem kryteriów stosowanych przy ustalaniu dodatków funkcyjnych dla rektorów.

Federacja ZNP SzWiN akceptuje propozycje Ministerstwa o waloryzacji wszystkich dodatków funkcyjnych o 50%.

Krajowa Rada Nauki ZNP postuluje ustalenie stawek dodatku funkcyjnego dla:

- rektora uczelni I kat. od 1290 do 2000zł,

- rektora uczelni II kat. od 880 do 1400 zł.

Do pozostałych stawek dodatków funkcyjnych proponowanych przez MEN przedstawiciele związków zawodowych nie zgłosili uwag. Przedstawiciele Federacji ZNP SzWiN oraz KRN ZNP nie poparli propozycji NSZZ "Solidarność", dotyczącej kategoryzacji stawek dla dziekanów, prodziekanów i dyrektorów biblioteki głównej.

8. Odnośnie wysokości dodatkowych wynagrodzeń przysługujących nauczycielom akademickim za wykonywanie dodatkowych czynności - przedstawiciele związków zawodowych akceptują stawki zaproponowane przez MEN.

Poza uwagami do rozporządzeń, Przedstawiciel Federacji ZNP SzWiN zgłosił propozycja dokonania podziału limitów wynagrodzeń przyznawanych na podwyżkę płac, na poszczególne grupy pracowników - wg zasady ustalania wielkości limitu wynagrodzeń na podwyżkę dla całego szkolnictwa wyższego.

Stanowisko Ministerstwa:

Ministerstwo przychyłając się do propozycji Związków Zawodowych postanowiło;

1) podwyższyć dolne stawki widełkowe dla:

a) wykładowcy nie posiadającego stopnia naukowego do 630 zł,

b) asystenta do 620 zł.

Ministerstwo nie widzi możliwości podwyższenia dolnych stawek widełkowych na innych stanowiskach nauczycieli akademickich, ze względu na bardzo niski poziom wynagrodzeń rzeczywistych na poszczególnych stanowiskach (zbliżony do dolnych stawek widełkowych).

Podwyższenie dolnych stawek widełkowych dla większej liczby stanowisk mogłoby spowodować - zdaniem Ministerstwa - brak możliwości wprowadzenia przepisów rozporządzenia w ramach limitu przyznanego na podwyżkę płac.

2) ustalić górne granice stawek widełkowych dla stanowisk profesorskich w wysokości:

- dla prof. zwyczajnego -2560 zł,

- dla prof. nadzwyczajnego z tytułem naukowym - 2240 zł,

- dla prof. nadzwyczajnego ze stopniem naukowym doktora lub ze stopniem naukowym doktora habilitowanego - 2040 zł.

3) Podwyższyć górne granice dodatków funkcyjnych:

- dla rektora w szkole I kategorii - do 2000 zł,

- dla rektora w szkole II kategorii - do 1400 zł.

- dla prorektora w szkole I kategorii - do 1200 zł.

Federacja Związków Nauczycielstwa Polskiego
Szkół Wyższych i Nauki
00-389 Warszawa, ul. Smulikowskiego 6/8
tel./fax8252152, centr261011 w.215
/-/Stanisław Różycki Wiceprzewodniczący

za KRN ZNP
/-/ podpis nieczytelny

za NSZZ "Solidarność"
/-/ J.Srebrny

Z up.
DORADCA MINISTRA
/-/ mgr Mirosław Matuszewski

Podwyżki lipcowe

KOMUNIKAT

ZESPOŁU NSZZ "SOLIDARNOŚĆ" W KOMISJI TRÓJSTRONNEJ D/S SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH Z POSIEDZENIA KOMISJI, KTÓRE ODBYŁO SIĘ

DNIA 29 MAJA 1996 ROKU

W dniu 29 maja 1996 roku odbyło się posiedzenie Komisji Trójstronnej d/s Społeczno-Gospodarczych poświęcone głównie realizacji porozumienia z sierpnia 1995 roku, dotyczącego płac sfery budżetowej w 1996 roku.

Jak ogólnie wiadomo w sierpniu 1995 roku uzgodniliśmy, że wzrost płac w 1996 roku wyniesie 5,5 procenta powyżej poziomu realnej inflacji w oparciu o informacje Ministerstwa Finansów, dawało to kwotowy wzrost płac w wysokości ok. 74 złotych na etat kalkulacyjny w cywilnej sferze budżetowej.

Zapisy w ustawie budżetowej wykazały jednak kwotę ok. 43 złotych podwyżki na etat kalkulacyjny. Absorpcja na rzecz mundurowej sfery budżetowej okazała się większa niż wynikało z informacji Ministerstwa Finansów przekazywanych podczas negocjacji w sierpniu 1995 roku.

29 maja na Forum Komisji Trójstronnej Rząd zaproponował reinterpretację ustaleń z sierpnia 1995 roku:

1. Każdy sektor cywilnej sfery budżetowej według propozycji rządowej uzyskałby 5,5 procentowy wzrost płac powyżej realnej inflacji, co w efekcie daje średnio 13,2 złotego dodatkowo ponad kwotę zapisaną w ustawie budżetowej, na etat kalkulacyjny, począwszy od lipca 1996 roku.
2. Ta dodatkowa kwota byłaby naliczana od lipca 1996, lecz jej wypłata nastąpiłaby razem z waloryzacją inflacyjną w lutym 1997 roku i wchodziłaby do bazy płacowej.

Wobec propozycji rządowej NSZZ "Solidarność" przedstawiła następujące stanowisko:

1. Rozmowy o kwotach poprzedzić powinna decyzja Rządu o wypłaceniu dodatkowej kwoty w lipcu, łącznie z zaplanowaną w ustawie budżetowej.
2. Kwota ta winna wejść do podstawy płacowej.
3. Podczas spotkania ekspertów NSZZ "Solidarność" i Rządu nastąpić powinno ujednoczenie metodologii obliczeń i wyjaśnienie różnic w ilości etatów kalkulacyjnych, którą posługują się strony negocjacji.

Dopiero po tych wyjaśnieniach "Solidarność" mogłaby przystąpić do rozmów o kwotach.

Strony ustaliły, że następne posiedzenie odbędzie się 20 czerwca 1996 roku.

ZA ZESPÓŁ NSZZ "SOLIDARNOŚĆ"

W KOMISJI TRÓJSTRONNEJ

/-/ Longin Komołowski

RAPORT OECD

o stanie nauki i szkolnictwa w Polsce

**KRAJOWA SEKCJA NAUKI
NSZZ "SOLIDARNOŚĆ"**

Wyciąg z Raportu ekspertów Europejskiej Organizacji Współpracy i Rozwoju (OECD), którzy przebywali w naszym kraju w sierpniu i grudniu 1994 r na zaproszenie Rządu R.P. Pełny Raport zawiera ocenę całego systemu nauki i szkolnictwa wyższego w Polsce oraz zalecenia dotyczące niezbędnych reform w tej dziedzinie.

Ryszard MOSAKOWSKI

RESTRUKTURYZACJA INSTYTUCJI NAUKOWYCH

Polskie przedsiębiorstwa naukowo-badawcze można podzielić na trzy grupy: uniwersytety i inne instytucje szkolnictwa wyższego, Polska Akademia Nauk (PAN) i jej instytuty oraz branżowe jednostki badawczo-rozwojowe i ośrodki znajdujące się pod nadzorem różnych ministerstw.

Uniwersytety oraz inne instytucje szkolnictwa wyższego

Nie jest do końca jasne czy w ramach obecnego systemu uniwersytety i inne instytucje szkolnictwa wyższego mają możliwość określania i wprowadzania w życie własnej polityki naukowo-technicznej. Pod względem prawnym posiadają autonomię. Uniwersytety mogą reformować i koordynować programy studiów i badań oraz kreować profil instytucji, koncentrując się na pewnych obszarach doskonałości. Jednak trwająca obawa w stosunku do kierunku polityki naukowej prowadzonej na poziomie centralnym oraz nieufność pomiędzy pracownikami, typowa dla wysoce biurokratyzowanych organizacji, może utrudniać współpracę i wprowadzenie niezbędnych reform.

Inną trudnością jest fakt, że istnieją niewielkie zależności wzajemne pomiędzy uniwersytetami, a takimi dziedzinami jak' medycyna i system opieki zdrowotnej, rolnictwo, medycyna weterynaryjna i przemysł spożywczy. Istnieje duża luka pomiędzy uniwersytetami a obszarami, gdzie badania są wprowadzane w życie, wobec czego jest trudno uniwersytetom opracować programy, które wychodziłyby poza granicę tradycyjnych dyscyplin. Mimo to Politechnika Warszawska prowadzi kilka siostrzanych instytucji, tworząc forum dla kontaktów uczelniano-przemysłowych i jest czynna w przekazywaniu technologii.

W trakcie dyskusji z rektorami uniwersytetów mówiono nam często, że nauczyciele akademicy sprzeciwiają się jakiegokolwiek koncentracji funduszy, która faworyzowałaby najlepsze laboratoria, jak również wyznaczeniu dziedzin lub tematów priorytetowych. Ten "egalitaryzm" może prowadzić do fragmentaryzacji programów i rozproszenia środków, co byłoby szczególnie niefortunne w okresie rosnących ograniczeń.

Ponadto nie wydaje się, aby badania uniwersyteckie były blisko związane z przemysłem. Na przykład niektóre katedry chemiczne nie mają żadnych kontaktów z przemysłem. Taka sytuacja byłaby nie do pomyślenia w większości krajów OECD. Jest to niewątpliwie mniej prawdziwe w odniesieniu do uniwersytetów technicznych (politechnik), ale jest faktem, że na ogół istnieją niewielkie związki z prze-

mysłem, chociaż zgodnie z poglądami niektórych naszych rozmówców sytuacja ulega poprawie. Uniwersytety nie ponoszą jednak całkowitej winy za ten stan. Uważa się, że polski przemysł, który prowadzi bardzo mało własnych badań, nie wykazuje prawie żadnego zainteresowania innowacją techniczną. Nie jest to zdrowa sytuacja, gdyż uniemożliwia laboratoriom uniwersyteckim, które zatrudniają dużo ludzi o wysokich kwalifikacjach, przyczynianie się do dynamicznego rozwoju gospodarczego swojego otoczenia. Jednym z najwyższych priorytetów rządowych powinno być skorygowanie tej sytuacji poprzez popieranie prawdziwego dialogu pomiędzy uniwersytetami a przedsiębiorstwami.

Instytuty badawcze Polskiej Akademii Nauk

Instytuty badawcze PAN, które już nie pasują do wyraźnych ram instytucjonalnych, są czasami zdezorientowane i niepewne swojej tożsamości. Tym niemniej, przynajmniej w naukach przyrodniczych, należą one do elity polskiej nauki i powinny być jedną z najsolidniejszych podstaw budowania nowego systemu naukowo-technicznego.

Poszczególni naukowcy, którzy są ekspertami w tworzeniu polityki, powinni związać się z odpowiednimi urzędami państwowymi. Należy położyć kres pokrywaniu się działalności instytutów, a instytuty zajmujące się badaniami stosowanymi muszą być przeniesione do przemysłu, który bardzo potrzebuje badaczy. Strategiczną działalność naukowo-techniczną można by przegrupować w celu stworzenia "ośrodków doskonałości". Powinno być możliwe powołanie jednej lub więcej struktur organizacyjnych zdolnych zapewnić ramy instytucjonalne dla instytutów, które mają być utrzymane, umożliwiając im zachowanie autonomii badawczej.

To niekoniecznie wiązałoby się z przejęciem obowiązków dydaktycznych, co jest jednym z najbardziej uporczywych żądań pracowników uniwersyteckich motywowanym przeszłymi urazami. Wydaje się, że stałe przejęcie obowiązków dydaktycznych nie leżałoby w ogólnym interesie. Uważamy za ważne, aby najbardziej utalentowani naukowcy mogli się poświęcić całkowicie działalności badawczo-rozwojowej przez dłuższy okres, niezależnie od tego czy pracują w uniwersytetach, czy w Akademii. Oznacza to rotację tych, którzy uzyskują taki przywilej.

Branżowe jednostki badawczo-rozwojowe

Niemożliwa jest ocena 300 instytutów i jednostek badawczo-rozwojowych nadzorowanych przez różne ministerstwa. Chociaż niektóre z nich reprezentują bezspornie wysoki standard, inne uważane są za stosunkowo nieefektywne i wobec tego powinny być odcięte zarówno od przedsiębiorstw, jak i od rynku. Mają one niewiele kontaktów z Akademią i szkolnictwem wyższym, a ponadto wiele z nich zajmuje się działalnością, która nie ma nic wspólnego z działalnością badawczo-rozwojową, jak np. certyfikacja, badania techniczne lub produkcja.

W żadnym przypadku finansowanie tych ośrodków nie jest bezpośrednie. Reprezentują dużą część badań państwowych (około 40%) i jest wobec tego istotne, aby ich działalność przynosiła korzyści polskiej gospodarce. Jeden ze sposobów osiągnięcia tego, sugerowany przez wielu pracowników uniwersyteckich, polegałby na zmuszeniu ich aby otrzymywały wszystkie fundusze na rynku, wychodząc z założenia, że tylko rynek może ocenić potencjał ich dokonań badawczych. Niestety większość polskich przedsiębiorstw nie jest w stanie płacić za usługi badawczo-rozwojowe. Niektórym ośrodkom badawczo-rozwojowym udało się przyciągnąć zagraniczne przedsiębiorstwa i uzyskać od nich dużą część swoich funduszy. To dowodzi wysokiego poziomu ich badań, ale w żadnym przypadku nie stanowi ogólnego czy nawet w pełni satysfakcjonującego rozwiązania.

Istnieją tutaj dwa problemy: wybór ośrodków umiejętności technologicznych i innowacji potrzebnych dla rozwoju polskiej gospodarki oraz wsparcie rządowe, którego będą potrzebować w okresie przejściowym. Jeżeli te dwa problemy nie zostaną rozwiązane w sposób satysfakcjonujący, zostaną zmarnowane wartościowe zasoby i umiejętności. Te sprawy muszą być bezspornie rozwiązane w szerszym tle niż kontakty KBN i muszą być zaangażowane w to zarówno ministerstwa, jak i przedstawiciele zainteresowanych sektorów społeczno-gospodarczych. Obecna ocena dokonywana z natury na gruncie naukowym nie dotyczy tego, o co rzeczywiście chodzi.

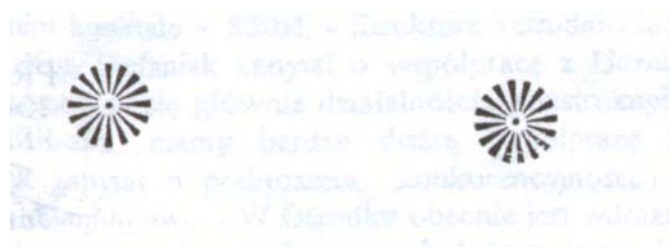
Ośrodki doskonałości

We wszystkich krajach ośrodki doskonałości są istotne dla dynamicznego systemu badawczego. Poprzez kształcenie badaczy, rozpowszechnianie wiedzy, przyciąganie talentów te ośrodki nadają tempo pozostałej części systemu i dają mu uznanie międzynarodowe. Ostatnio w Polsce podjęto szereg kroków w tym kierunku. Uważamy, że powinno się dobrze zdefiniować politykę naukową zapewniającą koncentrację pokaźnej części środków, zarówno finansowych jak i ludzkich w tego rodzaju ośrodkach. Nie będzie to łatwe z politycznego punktu widzenia, ale zapewniłoby to utrzymanie badań na poziomie uznanym w skali międzynarodowej, stanowiąc Jądro dla przyszłego rozwoju całego systemu. Staje to oczywiście w sprzeczności z polityką zakładania w całym kraju niedoposażonych laboratoriów wątpliwej użyteczności. Przedstawione nam bowiem wyjątkowo ambitne plany rozwoju szkolnictwa wyższego stwarzają poważne ryzyko pod tym względem, gdyż zawierają zamierzenia wyposażenia nowych uniwersytetów w urządzenia badawcze.

Eksperti OECD uważają, że system naukowo-techniczny powinno się uzupełnić o kilka rad naukowych i agencji wykonawczych odpowiedzialnych za wprowadzenie polityki naukowej w życie, a w szczególności za finansowanie programów oraz ocenę instytucji naukowo-badawczych i projektów. Powinny mieć dużą swobodę działania w ramach konkretnych zadań.

Jedna z rad obejmowałaby swoim zakresem działania laboratoria badań podstawowych, zajmując się ich wsparciem finansowym w ten sam sposób jak niemiecki Max Plank Gesellschaft, (MPG) lub Francuskie Państwowe Centrum Badań Naukowych (CNRS). Inne prowadziłyby i finansowały badania w sektorach o głównym znaczeniu społeczno-gospodarczym, takich jak: rolnictwo, energia, środowisko naturalne, zdrowie, innowacja przemysłowa i technologiczna itd. Struktura i środki działania każdego z tych ciał mogłyby być elastycznie, dostosowane do specyfiki każdej dziedziny, której dotyczyłoby dane ciało. Rozpowszechnianie wyników oceny zespołów badawczych, dokonywanej na podstawie bardziej jednolitych kryteriów, prowadziłoby do efektywniejszego rozdziału funduszy publicznych.

Wyselekcjonował, tłumaczył i opracował
Ryszard MOSAKOWSKI
Krajowa Sekcja Nauki
NSZZ "Solidarność"

*Opinia w sprawie projektu zmian ustawy
o tytule naukowym i stopniach naukowych
przesłana przez Przewodniczącego KSN
Janusza Sobieszcańskiego
do Komisji Sejmowej Edukacji i
Postępu Technicznego
(red.)*

**Opinia
o poselskim projekcie ustawy
o zmianie ustawy o tytule naukowym i stopniach naukowych
(druk nr 1539)**

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ "Solidarność" uważa, że model kariery naukowej wymaga zasadniczej dyskusji, tak aby zapewnić najbardziej efektywny rozwój kadry naukowej, najbardziej efektywne wykorzystanie jej możliwości. Przedstawiona propozycja nie zmienia istoty obecnie obowiązującego modelu, wprowadza jedynie inną procedurę, która naszym zdaniem spowoduje znaczne pogorszenie skutków działania tego modelu. Dlatego negatywnie opiniujemy wymieniony wyżej poselski projekt ustawy z następującym uzasadnieniem.

1. Projekt zmierza do tego, aby uprawnienia do nadawania stopni naukowych zależały wyłącznie od spełnienia przez placówkę wymogów formalnych w postaci liczby zatrudnionych pracowników posiadających określone stopnie i tytuły naukowe. Ogranicza to rolę Centralnej Komisji do spraw tytułu naukowego i stopni naukowych, która nadaje takie uprawnienia placówkom.

2. Projekt przekazuje senatom wyższych uczelni oraz wydziałom PAN dotychczasowe uprawnienia Centralnej Komisji w zakresie nadawania stopnia doktora habilitowanego i występowania z wnioskiem o nadanie tytułu naukowego.

Proponowane zmiany grożą w sposób oczywisty obniżeniem wymagań stawianych kandydatom do stopni i tytułu naukowego. W szczególności mogłoby to wystąpić w uczelniach słabszych, mających niezbyt liczną i gorzej wykwalifikowaną kadrę, nauczycieli akademickich. Tendencja do zwiększania liczby pracowników posiadających stopnie lub tytuły naukowe jest zrozumiała, ale czuwać nad tym powinien powołany do tego organ, stosujący jednolite dla wszystkich instytucji nauki kryteria. Takim organem jest obecnie Centralna Komisja, która niezależnie od krytyki jej poszczególnych decyzji, skutecznie dba o poziom nadawanych stopni i tytułów naukowych.

Nowelizacja ustawy, w postaci zawartej w opiniowanym projekcie, groziłaby znacznym obniżeniem poziomu naukowego pracowników zajmujących najważniejsze stanowiska w instytucjach naukowych i w wyższych uczelniach. Osłabiłoby to pozycję polskiej nauki zarówno w kraju, jak i w skali międzynarodowej.

Warszawa, dn. 21.05.1996

*Przewodniczący
Krajowej Sekcji Nauki]
NSZZ "Solidarność"
/-/ Janusz Sobieszcański*

Pomoc Polakom na Wschodzie

Krajowa Sekcja Nauki pragnie włączyć się w akcję pomocy Polakom na Wschodzie. Pragniemy ułatwić lub raczej umożliwić młodzieży polskiego pochodzenia - dzieciom Polaków z Syberii, Kazachstanu, z dawnych terenów Rzeczypospolitej i całej Rosji zdobywanie wyższego wykształcenia w Polsce.

Przewodniczący KSN Janusz Sobieszkański skierował w tej sprawie list do Komisji Zakładowych wyższych uczelni. Napisał w nim między innymi:

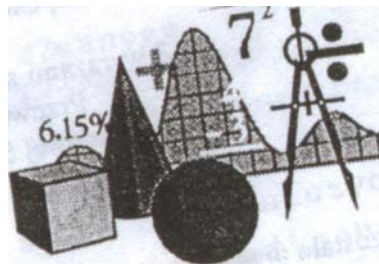
“Pomoc Polakom na Wschodzie- powinna wynikać z odpowiednich działań Państwa, ale też z wrażliwości i wyobraźni Polaków, którym los pozwolił znaleźć się na obecnym terytorium i Polski i doczekać niepodległości.

To właśnie niepodległość daje nam szansę i zobowiązuje nas do odbudowy wizji Polski, która nie zawodzi, a także do umocnienia wiary, że Polak nie zawodzi. Sądę, że wola poszczególnych ludzi w tej sprawie ma szczególną wartość, większą, nawet niż ewentualne oficjalne działania Państwa. Potrzebne jest nam poczucie odpowiedzialności także za innych. Myślę, że pomagając IM, pomożemy także sobie. Myślę, że jest to także budowanie niepodległości. Sądę też, że to naturalne, że “Solidarność” wspiera solidarność-.

Dlatego przedkładałam apel o wystąpienie Waszej Komisji Zakładowej do władz Uczelni o przyjęcie na studia dzieci polskiego pochodzenia spoza naszych wschodnich granic i ufundowanie im stypendiów.

Biuro Krajowej Sekcji Nauki może pomóc w zdobyciu informacji jakie są potrzeby i możliwości polskiej młodzieży na Wschodzie odnośnie studiów wyższych. Postaramy się nawiązać kontakt z Polonijnymi Ośrodkami i Towarzystwami kulturalnymi z krajów byłego Związku Radzieckiego, by zadbać o to aby nasza pomoc trafiła rzeczywiście do tych, do których jest adresowana.

(M.W.)

Z prac Komisji Interwencji KSN

Komisja Interwencji KSN na prośbę członków Komisji Zakładowych postanowiła informować o niektórych spośród prowadzonych spraw celem zapoznania czytelników Wiadomości KSN z najczęściej występującymi naruszeniami prawa pracy oraz sposobach obrony w takich przypadkach. Publikowany poniżej list skierowany do rektora pewnej uczelni jest autentyczny. Zmieniono w nim tylko nazwisko pracodawcy i pominięto nazwę uczelni.

Szanowny Panie Profesorze,

Komisja Zakładowa NSZZ "Solidarność" działająca w uczelni kierowanej przez Jego Magnificencję zwróciła się do KSN z prośbą o interwencję w sprawie wypowiedzenia przez Pana warunków pracy i płacy pani mgr Janinie Kowalskiej - kustoszowi Biblioteki Głównej.

Po zapoznaniu się z dokumentami dotyczącymi tej sprawy muszę stwierdzić, że forma i tryb złożenia tego wypowiedzenia nie spełniają (moim zdaniem) warunków materialno-prawnych zawartych w obowiązujących przepisach prawa (Kodeks pracy, ustawa o związkach zawodowych itd.) i w związku z tym wnoszę o wycofanie złożonego pani Kowalskiej wypowiedzenia.

Art. 42. § 1 kp stanowi: "Przepisy o wypowiedzeniu umowy o pracę stosuje się odpowiednio do wypowiedzenia wynikających z umowy warunków pracy i płacy."

Nie został spełniony przez Pana **żaden** z wymogów art. 38 kp **o obowiązku konsultacji** z organizacją związkową zamiaru wypowiedzenia warunków pracy lub/i płacy. Konsultacja ta w trybie art. 38 § 1 kp jest **pisemna**. Obowiązek zachowania tej formy dotyczy zarówno samego zamiaru wypowiedzenia, jak i przyczyn uzasadniających to wypowiedzenie. Pracodawca zachowuje tryb art. 38 kp wtedy, gdy przyczyny podane zakładowej organizacji związkowej są **rzeczywiste**, odpowiadają obiektywnemu stanowi rzeczy i są **konkretne**. Tryb konsultacji jest **obligatoryjny** - pracodawca ma bezwzględny obowiązek jej przeprowadzenia, a organizacja związkowa nie może skutecznie zrzec się tego uprawnienia. Jest także **powszechny** - dotyczy wszystkich pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę na czas nie określony (od 2 czerwca 1996 r. *wymóg ten dotyczy tylko pracowników reprezentowanych przez związek zawodowy*).

Musi być też zachowana zasada **uprzedniości** - bezwzględnie przestrzegana kolejność; najpierw zawiadomienie organizacji związkowej o zamiarze wypowiedzenia, a dopiero później wypowiedzenie. Tak orzekła izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego w Pełnym Składzie w dniu 19 maja 1978 r.

Przepis art. 42 § 3 nakłada na pracodawcę obowiązek umieszczenia w piśmie wypowiadającym warunki pracy lub/i płacy pouczenia o konsekwencjach wynikających z przyjęcia lub odrzucenia przez pracownika tych nowych warunków.

Pani Janina Kowalska była w latach 1991-95 przewodniczącą Komisji Zakładowej NSZZ "Solidarność" w uczelni, a obecnie pełni funkcję członka Komisji Rewizyjnej.

Zgodnie z ustawą z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. Nr 55, poz. 234) art. 32. 1. Pracodawca **nie może bez zgody zarządu zakładowej organizacji związkowej wypowiedzieć ani rozwiązać stosunku pracy z pracownikiem będącym członkiem zarządu lub komisji rewizyjnej zakładowej organizacji związkowej w czasie trwania mandatu oraz w okresie roku po jego wygaśnięciu.**

2. Pracodawca **nie może bez zgody zarządu zakładowej organizacji związkowej zmienić jednostronnie warunków pracy lub płacy na niekorzyść pracownika będącego członkiem zarządu lub komisji rewizyjnej zakładowej organizacji związkowej w okresie, o którym mowa w ust. 1, chyba że dopuszczają to odrębne przepisy.**

W rozważanym przypadku nie wchodzi w grę żadne odrębne przepisy (np. ustawa z dnia 28 grudnia 1989 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. nr 4, poz. 19 z późn. zmian.), które umożliwiałyby wypowiedzenie pani Kowalskiej warunków pracy lub/i płacy. Uchwała Senatu, na którą J.M. powołuje się w piśmie 29.03.1996 r. skierowanym do pani Kowalskiej zobligowała Pana Profesora do dokonania zmian struktury organizacyjnej Biblioteki Głównej, a nie do wypowiedzenia pracownicy warunków pracy.

W świetle przedstawionych wyżej argumentów Sąd Pracy (moim zdaniem) uzna to wypowiedzenie za bezskuteczne i przywróci panią Kowalską do pracy na poprzednich warunkach pracy i płacy (dodatek funkcyjny podlega ochronie - patrz: W Piotrowski, Stosunek Pracy, Uniwersytet Adama Mickiewicza, Poznań 1977.). Chcąc uniknąć niepotrzebnych postępowań przed Sądami Pracy czy też odwoływać się do Państwowej Inspekcji Pracy jeszcze raz wnoszę o wycofanie złożonego pani Janinie Kowalskiej wypowiedzenia.

Z wyrazami szacunku,
Przewodniczący Komisji
Interwencji Krajowej Sekcji Nauki
NSZZ "Solidarność"
Edward Krauze

**KOORDYNATORZY OBIEGU KORESPONDENCJI ZESPOŁU SOCJALNEGO
KRAJOWEJ SEKCJI NAUKI NSZZ "SOLIDARNOŚĆ"**

Ryszard Ostrowski Politechnika Gdańska tel.(058)471925	GDAŃSK	Akademia Medyczna Akademia Muzyczna AWF Politechnika Gdańska Uniwersytet Gdański Wyższa Szkoła Morska
-...-	OLSZTYN	Akademia Techniczna WSP
-...-	TORUŃ	Uniwersytet Toruński
-...-	SŁUPSK	WSP
Ewa Żurawska Katowice, tel. (032) 596466 tel. dom 1523315	KATOWICE	Akademia Ekonomiczna Akademia Medyczna Akademia Muzyczna AWF Politechnika Gliwicka Uniwersytet Śląski
-...-	OPOLE	Uniwersytet Opolski WSI
-...-	KRAKÓW	Akademia Ekonomiczna AGH Akademia Medyczna WSP Akademia Muzyczna AWF Uniwersytet Jagielloński WST ASP
-...-	RZESZÓW	Politechnika WSP
-...-	CZĘSTOCHOWA	Politechnika WSP
Marek Stasiak Łódź Łódź tel. (042) 873137 Fax (042)302330	Łódź	Akademia Medyczna Akademia Muzyczna PWSSP PWSFTiTV Politechnika Uniwersytet
-...-	BYDGOSZCZ	Akademia Medyczna ATR WSP
Ewa Małyszko Kielce t tel. (041)316598 fax (041)614942	KIELCE	Politechnika WSP
-...-	RADOM	WSI

c.d.

Jerzy Sokołowski LUBLIN Instytut Agrofizyki PAN tel. (081)45061 fax. (081)45067	LUBLIN	Akademia Medyczna KUL Akademia Rolnicza UMCS Politechnika
Danuta Pluciennik POZNAŃ tel. dom: 487050 tel.487010	POZNAŃ	Akademia Ekonomiczna Akademia Medyczna AWF Akademia Muzyczna Akademia Rolnicza PWSSP Politechnika Uniwersytet
Zbigniew Kruszyński Politechnika Szczecińska	SZCZECIN	Pomorska Akademia Medyczna Akademia Rolnicza Politechnika Uniwersytet Wyższa Szkoła Morska
-...-	KOSZALIN	WSI
-...-	ZIELONA GÓRA	WSI WSP
Henryk Skrobek Warszawa tel. (022) 6607694	WARSZAWA	Akademia Medyczna ASP Akademia Muzyczna AWF Centr. Med.-Kształc.Podypl. SGH Politechnika SGGW Uniwersytet PWST WSPS
-...-	BIAŁYSTOK	Akademia Medyczna Filia UW Politechnika
-...-	BIAŁA PODLASKA	Inst. Wych. Fiz. i Sportu
-...-	SIEDLCE	WSRP
Tomasz Lisiak WROCLAW tel. (071) 680282 (praca) tel.(071)249636 (dom)	WROCLAW	Akademia Ekonomiczna Akademia Medyczna Akademia Muzyczna Akademia Rolnicza AWF Politechnika Uniwersytet